ECLI:LV:KURT:2021:1021.11151018521.1.S

Lieta Nr. 11151018521
K 69-0809-21

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Ventspilī 2021. gada 21. oktobrī

Kurzemes rajona tiesa
tiesnese Olga Macpane
izskatīja rakstveida procesā krimināllietu /pers. B/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 312. panta otrās daļas.

Aprakstošā daļa

[1] /pers. B/ izvairījās no brīvības atņemšanas soda izciešanas.

Ar Kurzemes rajona tiesas 2020. gada 7. oktobra spriedumu /pers. B/ atzīts par vainīgu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā, kas paredzēti Krimināllikuma 180. panta pirmajā daļā, un saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta pirmo un otro daļu, 51. panta pirmo daļu sodīts ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 mēnesi 10 dienām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 3 gadiem 9 mēnešiem 28 dienām. Spriedums stājies likumīgā spēkā 2020. gada 3. novembrī.

Ieslodzījuma vietu pārvalde saskaņā ar Latvijas Sodu izpildes kodeksa 15. panta otro daļu 2021. gada 8. aprīlī ierakstītā vēstulē uz /pers. B/ norādīto dzīvesvietu /adrese A/ nosūtīja paziņojumu Nr. 1.-2021-04710, kurā norādīja, ka viņam 2021. gada 29. aprīlī plkst. 12.00 jāierodas Jēkabpils cietumā Ķieģeļu ielā 14, Jēkabpilī īslaicīgas brīvības atņemšanas soda izciešanai, līdzi ņemot personu apliecinošu dokumentu (pasi vai personas apliecību). Vienlaikus /pers. B/ tika brīdināts par Krimināllikuma 312. pantā noteikto kriminālatbildību par izvairīšanos no brīvības atņemšanas soda izciešanas.

Būdams brīdināts par neierašanās sekām, zinot, ka 2021. gada 29. aprīlī plkst. 12.00 viņam jāierodas Jēkabpils cietumā Ķieģeļu ielā 14, Jēkabpilī īslaicīgas brīvības atņemšanas soda izciešanai, nolūkā izvairīties no īslaicīgas brīvības atņemšanas soda izciešanas /pers. B/ noteiktajā laikā soda izciešanai Jēkabpils cietumā neieradās, kā arī neinformēja Ieslodzījuma vietu pārvaldi par neierašanās iemesliem.

Ar savām darbībām /pers. B/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 312. panta otrajā daļā.

Motīvu daļa

[2] Saskaņā ar Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 12. panta $1.^1$ daļu krimināllieta tiek izskatīta rakstveida procesā.

Lietas dalībniekiem par viņu procesuālajām tiesībām paziņots 2021. gada 6. septembrī. Noraidījums tiesnesei netika pieteikts un iebildumi pret lietas izskatīšanu rakstveida procesā netika saņemti.

[3] 2021. gada 18. augustā tiesā saņemts Ziemeļkurzemes prokuratūras prokurores Solvitas Božes viedoklis, kurā norāda, ka, nosakot sodu /pers. B/, izvērtējams noziedzīgā nodarījuma raksturs, apsūdzētā personība, attieksme pret apsūdzību un radītais kaitējums.

/pers. B/ ir izdarījis noziedzīgu nodarījumu, kas atbilstoši Krimināllikuma 7. panta trešajai daļai atzīstams par mazāk smagu.

/pers. B/ savu vainu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā atzīst un izdarīto nožēlo, agrāk sodīts vairākkārt, sodu pēc Kurzemes rajona tiesas 2020. gada 7. oktobra sprieduma nav izcietis, sodāmība nav dzēsta, strādā gadījuma darbus, viņam ir pastāvīga dzīvesvieta.

Saskaņā ar Krimināllikums 48. panta pirmās daļas 1. punktu par /pers. B/ atbildību pastiprinošu atzīstams apstāklis, ka noziedzīgais nodarījums izdarīts nedzēstas sodāmības laikā, kas veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu. Krimināllikuma 47. panta otrās daļas kārtībā par atbildību mīkstinošu apstākli atzīstams tas, ka /pers. B/ savu vainu ir atzinis un izdarīto nožēlo.

Ņemot vērā, ka apsūdzētais nav atbildīgs pret saviem pienākumiem, soda izpildi, ko apliecina inkriminētais noziedzīgais nodarījums, uzskata, ka soda mērķis un soda noteikšanas principi saskaņā ar Krimināllikums 35. un 46. pantu sasniedzami sodu /pers. B/ nosakot brīvības atņemšanas veidā.

Lūdz /pers. B/ atzīt par vainīgu pēc Krimināllikuma 312. panta otrās daļas un sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 mēnesi. Krimināllikuma 51. panta kārtībā noteikt galīgo sodu – pilnībā pievienot neizciesto papildsodu, kas noteikts ar 2020. gada 7. oktobra Kurzemes rajona tiesas spriedumu, galīgo sodu nosakot īslaicīga brīvības atņemšana uz 1 mēnesi, transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana uz 2 gadiem 12 dienām.

[4] Apsūdzētais /pers. B/ pirmstiesas procesā sevi par vainīgu viņam izvirzītajā apsūdzībā atzinis pilnībā, piekritis viņam inkriminētā nodarījuma apjomam un kvalifikācijai, izteicis lūgumu neveikt lietā pierādījumu pārbaudi (lietas 49. lapa). Tiesa pēc iepazīšanās ar lietas materiāliem atzīst, ka nav šaubu par apsūdzētā vainu, līdz ar to, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 499. panta noteikumiem, nolemj krimināllietu izskatīt, neizdarot pierādījumu pārbaudi.

[5] Tiesa atzīst, ka /pers. B/ vaina viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā ir pilnībā pierādīta, viņa darbības kvalificētas pareizi. Līdz ar to atbilstoši Kriminālprocesa likuma 527. panta trešajai daļai pierādījumu analīze un uzskaitījums tiesas spriedumā nav nepieciešams.

[6] Atzīstot apsūdzētā /pers. B/ vainu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā par pierādītu, viņam par to nosakāms sods. Nosakot soda veidu, tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 46. pantu ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, ka atbilstoši Krimināllikuma 7. pantā noteiktajai noziedzīgu nodarījumu klasifikācijai ir izdarīts mazāk smags noziegums, kā arī ar noziedzīgo nodarījumu radīto kaitējumu, ka tas apdraud valsts jurisdikcijas intereses

tiesas spriedumu izpildē, tāpat tiesa vērtē vainīgā personību.

[7] /pers. B/ agrāk vairākkārt sodīts, pēdējo reizi 2020. gada 7. oktobrī ar Kurzemes rajona tiesas spriedumu pēc Krimināllikuma 180. panta pirmās daļas saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta pirmo un otro daļu, 51. pantu - ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 mēnesi 10 dienām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 3 gadiem 9 mēnešiem 28 dienām (lietas 7.-12., 39.-45. lapa), sodāmība nav dzēsta, viņam ir pastāvīga dzīvesvieta, apgādībā nepilngadīgs bērns (lietas 20. lapa).

[8] Krimināllikuma 312. panta otrās daļas sankcijā ir paredzēti vairāki soda veidi – brīvības atņemšana uz laiku līdz vienam gadam, īslaicīga brīvības atņemšana, kas saskaņā ar Krimināllikuma 38. panta otro un trešo daļu nosakāma no 15 dienām līdz trim mēnešiem, piespiedu darbs un naudas sods.

Krimināllikuma 46. panta pirmā daļa noteic, ka sodu nosaka tādā apmērā, kādu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu paredz šā likuma sevišķās daļas attiecīgā panta sankcija, ievērojot šā likuma vispārīgās daļas noteikumus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46. panta ceturtās daļas nosacījumiem brīvības atņemšanas sodu par kriminālpārkāpumu un mazāk smagu noziegumu piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem.

Atbilstoši 2008. gada 1. jūlija Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta un Krimināllietu tiesu palātas tiesnešu kopsapulces lēmuma "Par vienveidīgu tiesību normu piemērošanu soda noteikšanā" 1., 5. punktā paustajām atziņām, tiesām jāizvēlas tāds soda veids un mērs, kas maksimāli sekmētu kriminālsoda mērķu sasniegšanu. Tiesām jāizvērtē, kā konkrētās krimināltiesiskās represijas piemērošana sekmēs taisnīguma atjaunošanu, noziedzīgu nodarījumu recidīvu novēršanu, aizsargās sabiedrisko drošību, atturēs citu personu no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas un sekmēs notiesāto personu resocializāciju. Personību raksturojošām ziņām ir svarīga nozīme, lemjot par vainīgajam piespriežamo kriminālsoda veidu un mēru. Uzmanība jāpievērš arī tādu faktu analīzei, kuri raksturo izdarīto noziedzīgo nodarījumu, nodarījuma sekas, cietušajam radīto kaitējumu, valsts un sabiedrības interešu apdraudējumu.

Turklāt, saprotot noziedzīgu nodarījumu kā netaisnīgumu, ko radījusi pārkāpēja darbība vai bezdarbība, ikvienā konkrētā gadījumā ir svarīgi izvēlēties un piemērot pārkāpējam tādu sodu, kas ir samērīgs un maksimāli atbilst sabiedrības un arī pārkāpēja interesēm (skat. *A.Judins. Krimināls sods nav valsts atriebība par izdarīto noziedzīgo nodarījumu. Jurista Vārds Nr. 11 (762), 2013. gada 19. marts, 7. lpp.*).

[9] /pers. B/ nožēlojis izdarīto un, vērtējot noziedzīgā nodarījuma raksturu, atzīstams, ka tā rezultātā nekādas smagas sekas nav iestājušās. Tomēr, ņemot vērā par /pers. B/ personību iegūtās ziņas, to, ka iepriekš vairākkārt sodīts, turklāt pēc Krimināllikuma 312. panta tiek sodīts jau trešo reizi, kas liecina par apsūdzētā vieglprātīgu attieksmi pret spriedumu izpildi, secinājumus no iepriekšējām sodāmībām nav izdarījis, tiesas ieskatā, viņš par izdarīto sodāms ar brīvības atņemšanu. Tāpat apsūdzētajam iepriekš ir bijis piemērots piespiedu darbs, no kura izciešanas apsūdzētais ļaunprātīgi izvairījās un tas tika aizstāts ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, kas liek secināt, ka šis soda veids acīmredzami nav bijis pietiekami iedarbīgs, lai novērstu jaunu nodarījumu izdarīšanu. Līdz ar to tiesa uzskata, ka Krimināllikuma 35. pantā noteiktais soda mērķis sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, aizsargāt sabiedrības drošību, kā arī soda preventīvā funkcija nav sasniedzama, nosakot kādu no panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem.

[10] Nosakot soda mēru, tiesa ņem vērā apsūdzētā atbildību ietekmējošos apstākļus. Saskaņā ar Krimināllikuma 47. panta otro daļu par /pers. B/ atbildību mīkstinošu apstākli tiesa atzīst to, ka vaļsirdīgi atzinis vainu un nožēlojis izdarīto. Savukārt atbilstoši Krimināllikuma 48. panta pirmās daļas 1. punktam viņa atbildību pastiprinošs ir apstāklis, ka noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu.

Papildus tiesa ņem vērā apsūdzētā ģimenes apstākļus, kā arī to, ka /pers. B/ ir sekmējis krimināltiesisko attiecību noregulējumu, proti, izmantojot Kriminālprocesa likuma 21. panta otrās daļas 1. punktā noteiktās tiesības uz sadarbību, ir izvēlējies vienkāršāku procesa veidu – piekritis lietu iztiesāt, neizdarot pierādījumu pārbaudi. Tas, ka apsūdzētais izmanto savas tiesības uz sadarbību vienkāršotāka procesa izvēlē, nav atzīstams par patstāvīgu viņa atbildību mīkstinošu apstākli, bet tiesa to ņem vērā pie soda noteikšanas. Šāda atziņa izriet arī no tiesu prakses (skat. *Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2008. gada 21. aprīļa lēmumu lietā Nr. SKK-232/2008, 11819005707*).

Tādējādi, izvērtējot lietas apstākļus kopumā, tiesa uzskata, ka /pers. B/ sodāms ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, tās termiņu nosakot tuvāk likumā paredzētajai minimālajai robežai. Turklāt atbilstoši Krimināllikuma 51. panta pirmajā daļā noteiktajam apsūdzētajam šajā lietā piemērotajam sodam pievienojams neizciestais sods pēc Kurzemes rajona tiesas 2020. gada 7. oktobra sprieduma.

[11] No Jēkabpils cietuma sniegtās informācijas (lietas 63. lapa) redzams, ka īslaicīgas brīvības atņemšanas sodu pēc Kurzemes rajona tiesas 2020. gada 7. oktobra sprieduma /pers. B/ ir izcietis 2021. gada 24. septembrī. No papildsoda - transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana - izciests 1 gads 14 dienas.

Tā kā saskaņā ar Krimināllikuma 51. panta otro daļu galīgajam sodam pēc vairākiem spriedumiem jābūt lielākam par sodu, kāds noteikts par jaunu izdarītu noziedzīgu nodarījumu, kā arī par neizciestā soda daļu pēc iepriekšējā sprieduma, tad tiesa atzīst, ka neizciestais papildsods pievienojams pilnīgi.

[12] Apsūdzētais /pers. B/ šīs lietas ietvaros aizturēšanā un apcietinājumā nav atradies, drošības līdzeklis nav piemērots. Ņemot vērā /pers. B/ personību, ka nav izvairījies no izmeklēšanas, tiesa uzskata, ka arī turpmāk drošības līdzeklis viņam nav piemērojams.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 511. un 514. pantu un Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 12. panta $1.^1$ daļu, tiesa

nosprieda

/pers. B/ atzīt par vainīgu pēc Krimināllikuma 312. panta otrās daļas un sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 (viens) mēnesi.

Saskaņā ar Krimināllikuma 51. pantu šim sodam pilnīgi pievienot neizciesto papildsodu pēc Kurzemes rajona tiesas 2020. gada 7. oktobra sprieduma un galīgo sodu pēc spriedumu kopības /pers. B/ noteikt īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 (viens) mēnesi, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 2 (divi) gadiem 9 (deviņi) mēnešiem 14 (četrpadsmit) dienām.

Drošības līdzekli /pers. B/ nepiemērot.

Spriedumu 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma pieejamības dienas, 2021. gada 21. oktobra, var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesai, sūdzību vai protestu iesniedzot Kurzemes rajona tiesā.

Tiesnese O.Macpane